

การจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิง ชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี

The Analysis of Communication Management for Community
Organization and Place of Amusement in Pathum Thani Province

ณพนันท์ ขอบจิตต์เมตต์ *

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้สื่อสาร ศึกษาเนื้อหาสาร ศึกษาช่องทาง การสื่อสารที่ใช้ในการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิง ตลอดจนศึกษาทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้สื่อสาร ศึกษาเนื้อหาสาร ศึกษาช่องทาง การสื่อสารที่ใช้ในการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิง ตลอดจนศึกษาทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้นำชุมชนที่เป็นผู้สื่อสาร โดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงที่สามารถให้ข้อมูลได้ตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการ โดยเป็นการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาภายในของชุมชน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 10 ท่าน สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 200 ชุดเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของประชาชนชุมชนคลองหกเกี่ยวกับการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า มีการใช้การสื่อสารผ่านทางช่องทางสื่อต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีการตั้งกลยุทธ์ จุดเด่น จุดด้อยของสื่ออื่น ๆ และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร เป็นการสื่อสารที่มีกลยุทธ์ของการสื่อสารที่หลากหลาย ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การสื่อสารนั้นมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการผลักดันของการพัฒนาในทุกด้าน ทำให้เห็นถึงศักยภาพของผู้นำชุมชนที่ทำหน้าที่เป็นผู้สื่อสารในชุมชนคลองหกที่เป็นแรงขับเคลื่อนหลักในการผลักดันเพื่อพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเลือกใช้ช่องทางสื่อสารผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่สะสมมานานภายในชุมชนได้เป็นอย่างดี และได้รับการตอบรับอย่างดีจากประชาชนในชุมชน เกิดความเข้าใจที่ตรงกันรวมถึงเกิดการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านในทางที่ดีไม่ว่าจะเป็นทัศนคติ พฤติกรรม และความรู้

ผลการศึกษาเชิงปริมาณ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการรับรู้เกี่ยวกับการจัดระเบียบสถานบันเทิงภายในชุมชนในระดับปานกลาง และระดับการรับรู้ที่มีค่าสูงสุดคือ ประเด็นเรื่องสถานการณปัญหาสถานบันเทิงภายในชุมชน และในส่วนของทัศนคติ พบว่า ประชาชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมากกว่าผู้นำชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

* ณพนันท์ ขอบจิตต์เมตต์ นักศึกษาปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

กับการจัดระเบียบสถานบันเทิงภายในชุมชน ด้านทัศนคติต่อเนื้อหาสาร พบว่า ประชาชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมากกว่าชุมชนมีการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการจัดการปัญหาสถานบันเทิงภายในชุมชน ด้านทัศนคติต่อช่องทางการสื่อสาร พบว่า ประชาชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมากกับการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบสถานบันเทิงภายในชุมชน

ทั้งนี้ จากผลการศึกษา ทำให้ทราบว่า ชุมชนคลองหกนั้นถือเป็นชุมชนที่ใช้การสื่อสารในระดับท้องถิ่น หรือการสื่อสารระดับชุมชนนั่นเอง ซึ่งการสื่อสารนั้นเป็นการสื่อสารโดยคำนึงถึงวิถีชีวิต การดำรงชีวิตของประชาชนในชุมชน ทำให้การขับเคลื่อนในการที่จะแก้ไขปัญหาโดยอาศัยการสื่อสารนั้นเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์

คำสำคัญ : การจัดการการสื่อสาร, การจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก

Abstract

This research is a mixed-methods research using an exploratory sequential design. A qualitative study was firstly conducted to acquire information from the field. Then, the qualitative information collected was transformed into a quantitative research instrument and used in the quantitative phase of this study.

The Objectives of this study were (a) to analyze how communication management method can help and organize the place of amusement (b) to know and understand the community perceptions and attitudes (c) and to compare the perceptions and attitudes to the communication management in order to help and organize the place of amusement at Khlong 6 community in Pathum Thani Province, Thailand.

In the qualitative phase, the researcher conducted in-depth interviews with community leaders, other government officers and other community residents who were directly involved in community development. Moreover, a set of focused-group interviews were conducted with 10 community residents who are considered as communication user. In the quantitative phase, the researcher used the information from the interview to create a questionnaire which was validated by the expert and conducted an exploratory factor analysis to ensure the construct validity of the questionnaire. The questionnaire was distributed to 200 participants to collect information on the perceptions and attitudes within community to help and organize place of amusement.

The results of the qualitative study revealed that competence, communication skills and the choice of communication channels (personal use, broadcast media, the Internet and mass media) showed that the community used integrated media channels to handle and enhance fast track information dissemination. Apart from this, it also revealed that the use of mix media caused attitude change in the community. Moreover, with help from strong community leader, people in the community has better understanding how the officer will help and organize all place of amusement. This factor leads change in behavior, cooperation in reorganization and development of the environment in community.

The quantitative research found that most people have heightened awareness on

environmental issues and the organizing of amusement place in Khlong 6 community, At the same time, it also showed positive attitude to large extent on managing communication to solve the problems of the community.

The results of this study showed that Khlong 6 community is using a community-based communication at the local level. Meaning, the community utilized communication based on their way of life or how they live which is essential to a successful planning and community development.

Keywords : Communication management, Community Organization and Place of Amusement in Pathum Thani Province

บทนำ

ในปัจจุบัน ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น เป็นอย่างมากในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา และมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ปฏิเสธไม่ได้ว่าธุรกิจต่าง ๆ ก็เกิดการขยายตัวตาม เกิดธุรกิจกระแสใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างมากมายเพื่อรองรับและตอบสนองความต้องการ หนึ่งในนั้นคือธุรกิจสถานบันเทิงในประเทศไทยที่ได้เกิดการขยายตัวตามพบว่าธุรกิจสถานบันเทิงที่เติบโตอย่างรวดเร็วนั้นได้กระจายตัวเข้าสู่หลากหลายพื้นที่ไม่ว่าในกรุงเทพฯ ชุมชนคลองหก ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยส่งผลกระทบต่อกลุ่มเยาวชน กลุ่มนักเรียน กลุ่มนักศึกษา และประชากรในชุมชนทางตรง โดยสถานบันเทิงมีการเปิดและขยายกิจการเป็นจำนวนมาก กำลังกลายเป็นปัญหาใหญ่ในชุมชนคลองหก และสังคมไทยในปัจจุบันที่ยังแก้ไม่ตกและหลายฝ่ายหันวิตกเกรงถึงผลกระทบวงกว้างที่จะส่งผลกระทบต่อโดยตรงที่มีสถานบันเทิงที่อยู่ในชุมชน สถาน

ศึกษานั้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตเป็นอย่างมาก

แม้จะมีการนำพระราชบัญญัติสถานบริการมาใช้ปัจจุบันนี้แต่กลับพบว่า ธุรกิจสถานบันเทิงที่เติบโตอย่างรวดเร็วนี้ได้กระจายพื้นที่กิจการเข้าสู่พื้นที่ชุมชน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตเป็นอย่างมากอย่างไรก็ตาม พบว่าชุมชนคลองหกนั้นผู้นำชุมชน จึงได้ร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการสถานบันเทิง และเริ่มการจัดการปัญหาสถานบันเทิงภายในชุมชนคลองหกเพื่อแก้ปัญหาร้านจำหน่ายสุราปลูกสร้างรั้วกั้นเข้าไปยังทางเท้าคลองชลประทานซึ่งเป็นที่สาธารณะ ก่อเกิดมลพิษขึ้นอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเสียงดังจากร้านเหล้า และทั้งปฏิญจจากร้านค้าส่งคลองชลประทาน จนเกิดน้ำเน่าเสีย ไม่สามารถนำน้ำมาประกอบอาชีพทางการเกษตรได้ ตลอดจนทั้งเศษขยะลงในคลอง และสาเหตุสำคัญที่ทำให้ชุมชนคลองหกประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาสถานบันเทิงได้เป็นอย่างดีนั้นส่วนหนึ่งเนื่องจากผู้นำชุมชนเป็นบุคคลที่เป็นแรงขับเคลื่อนหลักในการผลักดันเพื่อพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่สะสมมานานภายในชุมชนได้เป็นอย่างดี และได้รับการตอบรับอย่างดีจากประชาชนในชุมชน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อม โดยศึกษาครอบคลุมในทุกองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร ตั้งแต่การศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้ส่งสารที่ใช้ในการจัดการการสื่อสาร การศึกษาเนื้อหาสารที่ผู้ส่งสารใช้ในการจัดการการสื่อสาร การศึกษาของทางการสื่อสารที่ใช้ในการจัดการการสื่อสาร และการศึกษาทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชน และมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้ส่งสาร ศึกษาเนื้อหาสาร ศึกษาช่องทางการสื่อสาร และตลอดจนศึกษาทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและ

สถานบันเทิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องและขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้ การจัดการการสื่อสาร หมายถึง องค์ประกอบของการสื่อสารอันได้แก่ ทักษะผู้ส่งสาร เนื้อหาสาร ช่องทางการสื่อสาร และทัศนคติผู้รับสารของชุมชนคลองหก ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีในการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี และการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก หมายถึง การสร้างข้อตกลงจากทุกภาคฝ่ายร่วมกันภายในชุมชนให้ปฏิบัติและเป็นไปตามข้อกำหนด ในที่นี้รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่ม และกลุ่มกับกลุ่มในชุมชนเพื่อเกิดการรวมพลังจากศักยภาพของชุมชน นำมาใช้ในแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนจากการจัดการการสื่อสารภายในชุมชนคลองหก

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแนวคิดทฤษฎีมาสนับสนุนผลการวิจัย อันประกอบไปด้วย 8 แนวคิดทฤษฎี คือ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร และประสิทธิภาพของการสื่อสาร แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การสื่อสาร ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับผู้นำชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจ ทฤษฎีการเลือกสารสื่อชุมชน แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อนำมาใจ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริบทชุมชนกับสถานการณ์ปัญหาสถานบันเทิงภายในชุมชน และการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานีทั้งจากเอกสารและการลงภาคสนาม โดย

การสำรวจ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในแนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ ดังนั้น การลงภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลดังกล่าว จึงจำเป็นสำหรับผู้วิจัยที่ต้องมีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสารของผู้ส่งสารเพื่อการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี (1) ผู้ส่งสารมีความรู้ความสามารถในการจัดระเบียบชุมชนมากน้อยเพียงใด (2) ผู้ส่งสารมีแนวทางการใช้การสื่อสารเพื่อจัดระเบียบสถานบันเทิงในชุมชนอย่างไร (3) ผู้ส่งสารมีปัญหา อุปสรรคและมีแนวทางการแก้ไขอย่างไรในการแก้ปัญหาภายในชุมชน (4) ผู้ส่งสารมีวิธีการจูงใจกลุ่มเป้าหมายอย่างไรเพื่อให้เกิดความรู้และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน (5) ผู้ส่งสารมีวิธีการโน้มน้าวให้ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานบันเทิงอย่างไรเพื่อให้เกิดการยินยอมกับการจัดระเบียบสถานบันเทิงในบริเวณชุมชน

2. เนื้อหาสารที่ผู้ส่งสารใช้ในการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี (1) เนื้อหาสารที่ใช้เผยแพร่ข่าวสารในการจัดระเบียบชุมชนเกี่ยวข้องกับประเด็นใดบ้าง (2) มีการใช้กลยุทธ์ในการสร้างสารอย่างไรบ้างกับเนื้อหาสารที่ใช้เผยแพร่ภายในชุมชน (3) ในการนำเสนอสารมีการใช้กลยุทธ์การสื่อสารอย่างไรบ้าง

3. ช่องทางการสื่อสารเพื่อการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเทิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี (1) ผู้ส่งสารมีการวางแผนการใช้ช่องทางสื่ออย่างไรในการเผยแพร่ข่าวสาร (2) ผู้ส่งสารเลือกใช้สื่อชุมชนใดบ้าง เพราะเหตุใด (3) ช่องทางการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนมีการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้แสดงความคิดเห็นหรือไม่ (4) ช่องทางสื่อแต่ละประเภทมีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสารหรือไม่ อย่างไร (5) นอกเหนือจากสื่อชุมชน มีสื่อประเภทใดบ้างที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้

โดยสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน เช่น นายอำเภอ คลองหลวง ผู้นำชุมชน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรคลองห้า นายกสมาคม หอพักเอกชนคลองหกและอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งหมดจำนวน 10 คน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมจาก เอกสารและจากการลงภาคสนาม ทั้งจากการ สังเกตการณ์ การสัมภาษณ์และการจดบันทึกมา ทำการจัดระเบียบข้อมูล เพื่อให้เห็นถึงความเชื่อมโยง ของข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้นั้นมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ให้ตรงกับประเด็นหัวข้อที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น เพื่อให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจลักษณะความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในชุมชน และท้ายสุดจึงจะนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์และตีความ ในรูปแบบของการพรรณนา โดยมีการนำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้ศึกษามารองรับการวิเคราะห์ในส่วนของ ผลการศึกษาให้มีความถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น

การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในชุมชนคลองหกโดยการใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของประชาชนที่มี ต่อการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชน และสถานบันเชิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี และวิเคราะห์หาข้อสรุปผลการวิจัยด้วยวิธีการทาง สถิติประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณนี้ เป็นกลุ่ม ประชาชนในชุมชนหมู่บ้าน มีประชากรในชุมชน จำนวน 11,125 คน ซึ่งผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ วิธีการคำนวณตามสัดส่วนประชาชน ซึ่งเลือกใช้สูตร การคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) โดย กำหนดความเชื่อมั่นไว้ที่ 95% และค่าความคาด เคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างไว้ที่ 10% จากผลการ คำนวณทำให้ได้จำนวนการสุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 100 คน และด้วยชุมชนทั้งหมด 14 หมู่บ้าน ผู้วิจัยจึง เลือกเก็บข้อมูลโดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง (Purposive sampling) ผู้ที่วิจัย การเลือก

กลุ่มตัวอย่างแบบนี้มีชื่อเรียกอีกอย่างว่า Judgement sampling โดยเลือกประชาชน 7 หมู่บ้านจากทั้งหมด 14 หมู่บ้าน สำหรับการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความน่าเชื่อถือและหาค่า ความเชื่อมั่น และในส่วนตัวสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนั้นจะประมวลผลด้วย การใช้โปรแกรมทางสถิติ

สรุปผลการวิจัยและข้อจำกัดของการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ด้านทักษะการสื่อสารของผู้ส่งสาร พบว่า ชุมชนคลองหกนั้นมีผู้นำชุมชนที่มีทักษะการสื่อสารที่ ดี เป็นบุคคลที่มีความรู้และความสามารถของผู้ส่งสาร รอบด้าน มีคุณลักษณะของผู้ส่งสารที่ดีอย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็น การมีบุคลิกภาพของผู้ส่งสารที่ดี และมี คุณสมบัติในการสื่อสารที่ดีไม่จำเป็น ความสามารถในการพูด การเจรจาต่อรอง ความสามารถในการรับ ฟังหรือการเป็นผู้ฟังที่ดีและสามารถโน้มน้าวใจ ประชาชนในชุมชนคลองหกได้เป็นอย่างดี

ด้านเนื้อหาสาร พบว่า ผู้นำชุมชนนั้นได้นำ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ที่ใช้ในการดำเนินคดีและแจ้งให้ผู้ประกอบการสถาน บันเทิงที่มีการดำเนินการก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต และข้อบัญญัติ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ พ.ศ.2551 ได้นำมาใช้ในการจัดการการ สื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถานบันเชิง ชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งได้สะท้อนให้เห็น ว่าผู้ส่งสารมีการเลือกใช้เนื้อหาที่ส่งผลให้ชุมชนคลอง หก รวมถึงประชาชนในชุมชนคลองหกเกิดการ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี

ด้านช่องทางสื่อสาร พบว่า ชุมชนคลอง หกนั้นได้มีการเลือกใช้ช่องทางสื่อสารเพื่อขจัด ปัญหาผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น การ เลือกใช้สื่อบุคคล การเลือกใช้สื่อเฉพาะกิจ การเลือก ใช้สื่อใหม่ การเลือกใช้สื่อวิทยุชุมชน และการเลือกใช้ ช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน จึงแสดงให้เห็น

อย่างชัดเจนว่า ชุมชนคลองหมักมีการเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อแบบบูรณาการอย่างครบถ้วน ส่งผลให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ผู้นำชุมชน (ผู้ส่งสาร) ต้องการได้อย่างดีทีเดียว

ด้านทัศนคติของผู้รับสาร พบว่า จากการเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารในการแก้ไขปัญหาผ่านทางสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลายและมีความน่าสนใจนั้น ส่งผลทำให้ประชาชนหรือผู้รับสารภายในชุมชนนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นทั้งทางด้านทัศนคติทางด้านพฤติกรรม และด้านความรู้ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ และเข้าใจตรงกันในการจัดระเบียบชุมชนเกี่ยวกับปัญหาสถานบันเทิงได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 200 ชุด ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า ในส่วนที่ 1 สำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเท่ากัน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-25 ปี สถานภาพโสด นับถือศาสนาพุทธ มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท และส่วนใหญ่เข้าใช้สถานบันเทิงในระยะเวลาอื่นๆ ที่ไม่ได้มีระบุไว้ในแบบสอบถาม รองลงมาคือ เข้าใช้บริการสถานบันเทิงเดือนละครั้ง

ผลการวิเคราะห์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบภายในชุมชนพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการรับรู้เกี่ยวกับการจัดระเบียบสถานบันเทิงภายในชุมชนในระดับปานกลาง และระดับการรับรู้ที่มีค่าสูงสุด คือ ประเด็นเรื่องสถานการณ์ปัญหาสถานบันเทิงภายในชุมชน และผลการวิเคราะห์ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบสถานบันเทิงภายในชุมชนพบว่า ประชาชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมากกว่าผู้นำชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดระเบียบสถานบันเทิงภายในชุมชน ด้านทัศนคติต่อ

เนื้อหาสาร พบว่า ประชาชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมากกว่าชุมชนมีการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการจัดการปัญหาสถานบันเทิงภายในชุมชน ด้านทัศนคติต่อช่องทางการสื่อสาร พบว่า ประชาชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมากกับการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบสถานบันเทิงภายในชุมชนและผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 และสมมติฐานที่ 2 พบว่าลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันของคนในชุมชนคลองหมักมีการรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนนั้นมีความแตกต่างกัน ในเรื่องของทัศนคติต่อผู้ส่งสาร ทัศนคติต่อเนื้อหาสาร ทัศนคติต่อตัวผู้รับสาร และทัศนคติต่อช่องทางการสื่อสาร

ข้อจำกัดของการวิจัยคือบุคคลเป็นตัวเชื่อมระบบการสื่อสารในชุมชน และขณะที่เกิดการสื่อสารในสภาวะวิกฤตนั้น ก็จะมีการจัดนำกลยุทธ์สื่อเฉพาะกิจมาใช้เพื่อเชื่อมประสานเครือข่ายองค์กรต่าง ๆ ทั้งในชุมชนและภายนอกเข้าไว้ด้วยกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผู้ส่งสารเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร และการใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารเพื่อการแก้ปัญหาสถานที่บันเทิงที่เกิดขึ้นในชุมชนคลองหมักซึ่งพบว่า สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การสื่อสารเนื่องจากกลยุทธ์การสื่อสารสามารถนั้นสามารถแบ่งประเภทได้ตามความเข้มแข็งขององค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร ตามที่ อรรถพรม ปิลาธนโรวาท (2537) กล่าวไว้ว่า กลยุทธ์เกี่ยวกับผู้ส่งสารและอิทธิพลของผู้ส่งสาร เป็นสิ่งจำเป็นในการวิเคราะห์ผู้ส่งสารเพราะจะเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ ซึ่งอิทธิพลที่สำคัญของผู้ส่งสาร นั่นคือความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร และด้านเนื้อหาสารที่ผู้ส่งสารใช้นั้นสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจ และผู้ส่งสารได้ทำการเลือกสารในการสื่อสารนั้นโดยสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกสาร ตามที่ กิตติ กันภัย (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีการเลือกสาร เป็นทฤษฎีหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มทฤษฎีความรู้/ความคิด (Cognitive)

คือเน้นการศึกษากระบวนการทำงานของจิตใจซึ่งอยู่ตรงกลางระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (output) หรือระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) กับการตอบสนอง (Response) 3 ส่วนด้านช่องทางการสื่อสาร พบว่า จากการศึกษาวิจัยได้วิเคราะห์จากการที่ผู้ส่งสารได้เลือกใช้การสื่อสารผ่านทางช่องสื่อต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหา ซึ่งพบว่า สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับตามที่ วิทยาธร ท่อแก้ว (2549: 41-42) ได้กำหนดแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การใช้สื่อไว้ว่าเกี่ยวกับการวิเคราะห์สื่อซึ่งมักจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ

นอกจากนั้นภาพรวมด้านประสิทธิผลของการจัดการการสื่อสารเพื่อการจัดระเบียบชุมชนและสถาบันเชิงชุมชนคลองหก จังหวัดปทุมธานี พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารและประสิทธิผลของการสื่อสาร ตามที่ วิรัช ลภีรัตนกุล (2532) อธิบายถึงกฎ 5 ข้อ ของการสื่อสารว่า เมื่อผู้ส่งสารสื่อสารไปยังผู้รับสารนั้น ผู้ส่งสารย่อมมีวัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้ 5 ขั้นตอน ต่อผู้รับสาร เรียกว่า กฎ 5 ข้อแห่งการสื่อสารนั่นเอง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กิตติ กันภัย. (2551). **มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่**. กรุงเทพมหานคร: เอดิสัน เพรสโปรดักส์.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2532). **การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาธร ท่อแก้ว. (2549). **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพนิเทศศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรรถวรรณ ปิลันธน์โอวาท. (2537). **การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.